

ATZINUMI

REĢIONU KOMITEJA

**RK 131. PLENĀRSESĪJA UN EIROPAS REĢIONU UN PILSĒTU NEDĒĻAS ATKLĀŠANAS SĒDE,
8.10.2018.–10.10.2018.**

**Eiropas Reģionu komitejas atzinums “Pārdomas par Eiropu: vietējo un reģionālo pašvaldību viedoklis
par to, kā atjaunot uzticēšanos Eiropas Savienībai”**

(2018/C 461/02)

Līdzziņotāji:

Karl-Heinz LAMBERTZ (BE/PSE), Eiropas Reģionu komitejas priekšsēdētājs, Beļģijas vācu valodas kopienas parlamenta deputāts, Senāta deputāts

Markku MARKKULA (FI/PPE), Eiropas Reģionu komitejas priekšsēdētāja pirmais vietnieks, Espo pilsētas domes deputāts

Atsauces dokuments: Eiropadomes priekšsēdētāja Donald TUSK 2016. gada 8. novembrī iesniegtais atzinuma pieprasījums Eiropas Reģionu komitejai (RK) izstrādāt atzinumu par tematu “Pārdomas par Eiropu: vietējo un reģionālo pašvaldību viedoklis par to, kā atjaunot uzticēšanos Eiropas Savienībai”

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

EIROPAS REĢIONU KOMITEJA

Preambula: vietējo un reģionālo pašvaldību pārstāvju ieguldījums uzticēšanās atjaunošanā

1. ņemot vērā Eiropas Reģionu komitejas (RK) Pamatuzdevumu deklarāciju, kura pieņemta Briselē 2009. gada 21. aprīlī un kurā noteikts: “Mēs esam vēlētu reģionālo un vietējo pārstāvju politiska asambleja, kuras uzdevums ir veicināt Eiropas integrāciju. Pateicoties savai politikajai leģitimitātei, mēs nodrošinām visu Eiropas Savienības teritoriju, reģionu, pilsētu un vietējo pašvaldību institucionālo pārstāvību. Mūsu uzdevums ir iesaistīt reģionālās un vietējās pašvaldības Eiropas lēmumu pieņemšanas procesā un tādējādi sekmēt iedzīvotāju aktīvāku līdzdalību. (..) Mēs uzraugām, lai tiktu ievēroti subsidiaritātes un proporcionalitātes principi un Eiropas lēmumi tiktu pieņemti un piemēroti iedzīvotājiem vistuvākajā un visatbilstošākajā līmenī. (..) Mēs uzturam tiešu dialogu ar iedzīvotājiem par Eiropas sasniegumiem un tās turpmākajiem uzdevumiem, palīdzam skaidrot un informēt par Kopienas politiku īstenošanu un to teritoriālo ietekmi.”;

2. ņemot vērā RK 2015.–2020. gada piecas politiskās prioritātes (jauns starts Eiropas ekonomikai; teritoriālā dimensija ES tiesību aktos; vienkāršāka, vairāk savienota Eiropa; stabilitāte un sadarbība Eiropas Savienībā un ārpus tās; nākotnes Eiropa ir pilsoņu Eiropa);

3. ņemot vērā Eiropadomes priekšsēdētāja 2016. gada 8. novembrī iesniegto atzinuma pieprasījumu Reģionu komitejai izstrādāt atzinumu, izklāstot vietējo un reģionālo pašvaldību viedokli un priekšlikumus attiecībā uz Eiropas nākotni, lai palīdzētu atjaunot uzticēšanos Eiropas projektam ⁽¹⁾;

4. ņemot vērā Eiropas Komisijas 2017. gada 1. marta Balto grāmatu par Eiropas nākotni “Pārdomas un scenāriji attiecībā uz ES-27 līdz 2025. gadam” un piecus tai sekojošos pārdomu dokumentus;

⁽¹⁾ Eiropadomes priekšsēdētāja 2016. gada 8. novembra vēstule Reģionu komitejas priekšsēdētājam: http://www.cor.europa.eu/en/events/Documents/Letter%20Tusk%20Markkula_Reflecting%20on%20the%20EU_081116.pdf.

5. ņemot vērā 2017. gada 25. martā parakstīto Romas deklarāciju, kurā tās parakstītāji apliecina apņemšanos “ieklausīties [savu] pilsoņu paustajās bažās un atsaukties uz tām”, kā arī “[strādāt] kopā tajā līmenī – Eiropas Savienības, valstu, reģionālā vai vietējā –, kur var panākt reālus rezultātus, uzticības un lojālas sadarbības garā – gan dalībvalstu starpā, gan starp dalībvalstīm un ES iestādēm, ievērojot subsidiaritātes principu”; deklarācijā arī teikts: “Mēs atstāsim vajadzīgo rīcības brīvību dažādos līmeņos, lai stiprinātu Eiropas inovācijas un izaugsmes potenciālu. Mēs gribam, lai Savienība lielos jautājumos ir liela, bet mazos – maza. Mēs veicināsim demokrātisku, efektīvu un pārredzamu lēmumu pieņemšanas procesu un labāku izpildi.”;
6. ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšsēdētāja nodomu vēstuli ⁽²⁾, kuras mērķis ir līdz 2019. gada jūnija vēlēšanām turpināt ar Balto grāmatu iesāktās debātes par Eiropas nākotni, īstenojot debātes, pilsoņu dialogus, sadarbību ar valstu parlamentiem un darbu ar reģioniem;
7. ņemot vērā ziņojumu “Uzrunāt ES iedzīvotājus: jauna iespēja” ⁽³⁾, kurā teikts, ka reģioniem ir arī arvien lielāka ietekme pārdomās par pārvaldības izmaiņām Savienībā un tās dalībvalstīs Reģioni, kam ir stabils sociālekonomiskais pamats un vienota kultūras identitāte, ir labs mērogs, kādā ievirzīt politiku un panākt piemērotu izpildi daudzās politikas jomās, jo tie ir svarīgi dalībnieki un starpnieki saziņā ar iedzīvotājiem; kā arī ņemto vērā 2017. gada ziņojumu par ES pilsonību ⁽⁴⁾, kurā atzīts, ka ir būtiski stiprināt iedzīvotāju piederības apziņu un līdzdalību integrācijas projektā;
8. ņemot vērā Eiropas Parlamenta trīs rezolūcijas par Eiropas Savienības nākotni ⁽⁵⁾;
9. ņemot vērā no 2018. gada sāktos dialogus ar iedzīvotājiem ES dalībvalstīs;

Izpratne un ziņošana par iedzīvotāju un vietējo un reģionālo pārstāvju viedokļiem un gaidām attiecībā uz ES

a) Vietējo un reģionālo pašvaldību pārstāvji strādā, lai iedzīvotāji tiktu uzklausti

10. uzsver, ka 2016. gada martā sāktās iniciatīvas “Pārdomas par Eiropu” ietvaros Komiteja ir ieguldījusi darbu, lai vairotu uzticēšanos Eiropas Savienības un tās iedzīvotāju attiecībās, īstenojot dialogus ar iedzīvotājiem un diskusijas pašvaldībās, kā arī sanāksmes ar asociācijām un vietējo un reģionālo politiku asamblejām, un vairāku vietēja mēroga kustību ⁽⁶⁾ pārstāvjiem, kā arī valsts un Eiropas mēroga teritoriālajām apvienībām ar mērķi uzklaustīt iedzīvotāju domas, idejas un bažas par Eiropas projektu un ziņot par tām;
11. norāda, ka līdz šim šajā procesā iesaistījušies vairāk nekā 176 Eiropas Reģionu komitejas politiskie pārstāvji, kuri rīkojuši dialogus ar iedzīvotājiem un piedalījušies tajos iniciatīvas “Pārdomas par Eiropu” ietvaros. Klātienē vai digitāli šajos pasākumos, kas notikuši 110 reģionos visās dalībvalstīs, ir piedalījušies vairāk nekā 40 000 dalībnieku. Vairāk nekā 22 000 iedzīvotāju ir iesaistījušies, sava viedokļa paušanai izmantojot tiešsaistes apsekojumu un mobilo lietotni, kas nodrošina dialogu dalībniekiem un iedzīvotājiem iespēju piedalīties diskusijā arī attālināti;
12. uzsver, ka šajos pasākumos piedalās vēlēti pārstāvji no visām RK politiskajām grupām un, cik vien iespējams, viņi nodrošina piekļuvi šīm platformām arī Eiropadomes pārstāvjiem, valstu parlamentu deputātiem, Eiropas Parlamenta deputātiem, Eiropas Komisijas un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas locekļiem; uzsver, ka jāturpina koordinēšanas darbs, lai uzlabotu visu iestāžu un dalībvalstu organizēto informatīvo pasākumu redzamību un ietekmi;
13. vērs uzmanību uz rezultātiem, kas gūti RK pasūtītajā apsekojumā, kurā tika aptaujātas vietējās un reģionālās pašvaldības, tostarp RK locekļi un to aizvietotāji, un pašvaldību apvienības ⁽⁷⁾;

⁽²⁾ Nodomu vēstule priekšsēdētājam Antonio Tajāni un premjerministram Jiri Ratasam, 2017. gada 13. septembris: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/letter-of-intent-2017_lv.pdf.

⁽³⁾ Priekšsēdētāja *Jean-Claude Juncker* īpašais padomnieks *Luc Van den Brande*, “Reaching out to EU citizens: a new opportunity” (“Uzrunāt ES iedzīvotājus: jauna iespēja”), 2017. gada oktobris.

⁽⁴⁾ RK atzinums “2017. gada ziņojums par ES pilsonību”, COR-2017–01319, ziņotājs: *Guillermo Martínez Suárez*.

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta 2017. gada rezolūcija par Eiropas Savienības darbības uzlabošanu, izmantojot Lisabonas līguma piedāvāto potenciālu (P8_TA(2017)0049), 2017. gada rezolūcija par Eiropas Savienības pašreizējās institucionālās struktūras iespējamo attīstību un korekcijām (P8_TA(2017)0048) un 2017. gada rezolūcija par eurozonas budžeta kapacitāti (P8_TA(2017)0050).

⁽⁶⁾ Piemēram, *Why Europe, Pulse of Europe, Stand up for Europe, Committee for the Defence of Democracy, 1989 Generation Initiative*.

⁽⁷⁾ Londonas Ekonomikas augstskola, *Reflecting on the future of the European Union* (“Pārdomas par Eiropas Savienības nākotni”), 2018. gada marts., <https://cor.europa.eu/en/engage/studies/Documents/Future-EU.pdf>.

14. norāda, ka vairumā dialogu to dalībnieki problēmas vērtē, ņemot vērā to, kas notiek viņu reģionā, pilsētā vai vietējā apkaimē; šajā saistībā uzsver, ka ES politiķi no reģioniem un pilsētām tādējādi vistiešāk saskaras ar iedzīvotāju raizēm un cerībām;

b) *Iedzīvotāju paustais viedoklis: viņi vēlas, lai ES projekta pamatā būtu solidaritāte, kohēzija un pietūvinātība*

15. uzsver, ka galvenās bažas, kas paustas RK organizētajos dialogos ar iedzīvotājiem⁽⁸⁾, attiecas uz risinājumu lēno ieviešanu, jo īpaši bezdarba un migrācijas jomā un attiecībā uz vispārējo sociālekonomisko situāciju;

16. Šajā saistībā vērš uzmanību uz to, ka daudzi iedzīvotāji ir izteikuši vēlēšanos pēc lielākas solidaritātes Eiropas Savienībā; tas ir spēcīgs pamudinājums rīkoties, lai mazinātu esošo un daudzos gadījumos pieaugošo nevienlīdzību dažādās jomās, galvenokārt stiprinot kohēziju un solidaritāti starp dalībvalstīm un reģioniem, kā arī to iekšienē; šīs vispārējās vēlmes izpildīšanai var būt nepieciešams pārorientēt- un no jauna līdzsvarot- vairākas politikas jomas Eiropas Savienībā;

17. ziņo, ka daudzi iedzīvotāji ir vīlušies Eiropas Savienībā, jo tā bieži šķiet pārāk attālināta un neuzticama. Vienlaikus daudzi joprojām atzīst, ka viņi nezina, kas ir ES un ko tā dara. Līdz ar to cilvēku gaidas ir daudz lielākas nekā ES spēja tās piepildīt. Pārāk reti – arī sliktas komunikācijas dēļ – tiek saskatīti ieguvumi, ko var sniegt vietējo problēmu risināšana, kā arī saziņā ar iedzīvotājiem tiek lietoti maldinoši vēstījumi un termini un iedzīvotāji nav pietiekami iesaistīti lēmumu pieņemšanas procesā;

18. konstatē, ka Eiropas aptaujas⁽⁹⁾ liecina – vairāk nekā divas trešdaļas respondentu ir pārliecināti, ka viņu valsts ir ieguvēja no dalības ES;

19. šajā sakarā atkārtoti norāda uz dalībvalstu līdzatbildību par to, lai Eiropas līmenī tiktu rasti risinājumi, kas nodrošina, ka ES spēj īstenot galvenās programmas, ar kurām tā var radīt patiesu pievienoto vērtību. Tajā pašā laikā dalībvalstīm ir jāīsteno nepieciešamās valstu reformas, tajā skaitā jānodrošina pienācīgs finansējums, lai nodrošinātu vietējo un reģionālo pārvaldību, kas labi darbojas un pārliecina iedzīvotājus, ka problēmas tiek risinātas;

20. uzsver, ka daudzas vietējās diskusijas un arī apsekojuma rezultāti liecina, ka 30 gadu vecumu nesasnējušie iedzīvotāji ir tā paaudze, kas izrāda vislielāko entuziasmu par ES, un viņi ļoti augstu vērtē ES nodrošināto pārvietošanās brīvību un izglītības iespējas; tomēr arī apzinās, ka šī paaudze daudzās valstīs ir vissmagāk cietusi no ekonomikas krīzes ielngušajām sekām un no jaunatnes bezdarba, un ļoti kritiski raugās uz Eiropas Savienības lomu šajā saistībā; tādēļ uzstāj, ka ES politikai jābūt daudz spēcīgāk orientētai uz nākotni un ka tā jāiekļauj ES lēmumu pieņemšanas sistēmā, paredzot konkrētus pasākumus un mērķtiecīgākus resursus jaunatnes specifisko problēmu risināšanai;

21. norāda, ka iedzīvotāju bažas par to, ka viņu viedoklis netiek pienācīgi ņemts vērā lēmumu pieņemšanas procesā, bieži izraisa dažādi paustu neuzticību demokrātiskām institūcijām, tostarp ES iestādēm;

22. uzsver, ka iedzīvotāji caurmērā vairāk uzticas vietējā un reģionālā līmeņa pārvaldības iestādēm nekā valsts valdībai un – lielākajā daļā dalībvalstu – arī vairāk nekā ES;

23. uzsver: lai atjaunotu uzticēšanos ES, ir ļoti svarīgi iedzīvotājiem precīzi skaidrot, kuram ir galīgā atbildība par lēmumiem ES līmenī, un tādēļ aicina stiprināt demokrātisku pārskatatbildību;

⁽⁸⁾ RK, *Reflecting on Europe: how Europe is perceived by people in regions and cities* ("Pārdomas par Eiropu: kā Eiropu uztver reģionu un pilsētu iedzīvotāji"), 2018. gada aprīlis: https://cor.europa.eu/en/events/Documents/COR-17-070_report_EN-web.pdf.

⁽⁹⁾ Eurobarometers, *Public opinion in the European Union* ("Sabiedriskā doma Eiropas Savienībā"), Nr. 88, pielikums, 2017. gada novembris (<http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/ResultDoc/download/DocumentKy/81142>); Eurobarometers, *Future of Europe* ("Eiropas nākotne"), Nr. 467, 2017. gada septembris-oktobris (<http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/survey/getsurveydetail/instruments/special/surveyky/2179>); Eiropas Parlamenta pasūtītais Eurobarometra apsekojums *Democracy on the move one year ahead of European election* ("Demokrātijas dinamika gadu pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanām"), Nr. 89.2, 2018. gada maijs (http://www.europarl.europa.eu/pdf/eurobarometre/2018/oneyearbefore2019/eb89_one_year_before_2019_eurobarometer_en_opt.pdf).

24. atgādina, ka Eiropas integrācija ir bijusi paredzēta, lai nodrošinātu politisku izteiksmi universālo vērtību un tiesību kopumam, un ka tomēr daudzi iedzīvotāji ir neapmierināti ar ES šķietamo nespēju dzīvot saskaņā pašai ar savām vērtībām un stiprināt tās; atzīst, ka izšķiroši svarīgi ir pastāvīgi no jauna apstiprināt ES iedzīvotāju kopīgās vērtības, kuras ir obligāts savstarpējas uzticēšanās un kompromisa pamats;

25. uzskata, ka ir ievērojams potenciāls, lai Eiropas iedzīvotāju vidū izvērstu "Eiropas pilsonisko identitāti", kas saistīta ar svarīgām tiesībām un pienākumiem, kuri ietekmē iedzīvotāju ikdienas dzīvi; šāda identitāte, kas balstīta uz Eiropas bagātīgo vēstures un kultūras mantojumu, būtu svarīga, lai palielinātu iedzīvotāju piederības sajūtu "Eiropas projektam", un tai būtu jāpapildina un jābagātina valsts, reģionālās un vietējās identitātes, kas veido katras personas identitāti; tā kā identitātes izjūtu nevar un nevajadzētu uzspiest, to var atbalstīt un veicināt ar pilsoniskās līdzdalības, kultūras pasākumu un izglītības starpniecību, un tādējādi tā ir atbalstāma ar attiecīgiem pasākumiem un resursiem;

26. atzīst, ka cilvēki, kas dzīvo uz zināšanām un nākotni orientētā sabiedrībā, spēj labāk apzināties vietējās sabiedrības vajadzības un tādēļ tiem ir lielāks potenciāls eksperimentēt un radīt jaunu, inovatīvu risinājumu paraugus vietējo vajadzību apmierināšanai;

27. atbalsta iedzīvotāju izteikto prasību pēc plašākām demokrātiskās līdzdalības iespējām un labākas komunikācijas ar Eiropas iestādēm, ko nodrošinātu pastāvīgi un strukturēti saziņas kanāli; Šajā nolūkā mudina stiprināt Eiropas Komisijas komunikācijas stratēģiju, kas tiek īstenota ar tās informācijas tīklu starpniecību, izmantojot reģionālo pašvaldību spējas koordinēt Eiropas informācijas centrus to teritorijā un tādējādi palielinot to darbības ietekmi;

c) *Vietējo un reģionālo pārstāvju stingrā prasība tikt pilnvērtīgi iesaistītiem ES kopējās politikas noteikšanā un īstenošanā* ⁽¹⁰⁾

28. piekrīt vietējā un reģionālā līmeņa pārstāvjiem, ka prioritārās jomas, kurām ES būtu galvenokārt jāpievēršas, ir vispirms kohēzijas politika, kā arī sociālā politika (ietverot izglītību un mobilitāti), ekonomikas politika (nodarbinātība un izaugsme), migrācija un integrācija, vides jautājumi (tostarp klimata pārmaiņas) un drošība;

29. uzsver, ka gan dialogos ar iedzīvotājiem, gan vietējo un reģionālo pašvaldību apsekojumā paustas nopietnas bažas par jauniešiem un to, kā tiem sniegt nepieciešamās iespējas un piepildīt viņu gaidas;

30. uzsver, ka arī vietējo un reģionālo pašvaldību pārstāvji, tāpat kā iedzīvotāji, atkārtoti izceļ solidaritāti kā vienu no Eiropas Savienības galvenajām pamatvērtībām;

31. norāda, ka vairums respondentu no vietējām un reģionālajām pašvaldībām uzskata, ka labas pārvaldības svarīgi elementi ir lielāka decentralizācija un labāka pilnvaru sadale, kas var uzlabot pārredzamību, pārskatbilstību un politikas veidošanas kvalitāti, jo tādējādi ir iespējams tieši iesaistīt iedzīvotājus un sadarboties ar tiem, kā arī īstenot konkrētai vietai piemērotus risinājumus; norāda, ka pievienoto vērtību īstenošanai politikai sniedz vietējo un reģionālo pašvaldību iesaistīšana ES lēmumu pieņemšanas procesā;

32. konstatē, ka vietējās un reģionālās pašvaldības skaidri apzinās arvien lielāko nepieciešamību pēc valstu pārrobežu sadarbības, kas vajadzīga, lai stātos pretī mūsdienu lielākajām problēmām, piemēram, klimata pārmaiņām un dabas katastrofām, globalizācijai visās tās izpausmēs, digitalizācijai un tās sociālajām sekām, nestabilitātei pasaulē, demogrāfiskajām pārmaiņām, nabadzībai un sociālajai atstumtībai utt. Pašvaldībām ir arī izšķirīga nozīme kohēzijas politikas īstenošanā, tostarp tādu pārrobežu sadarbības iniciatīvu realizēšanā kā, piemēram, daudzi neliela mēroga un iedzīvotāju savstarpējās sadarbības projekti, kas ir īpaši svarīgi kā konkrēts solidaritātes apliecinājums ikdienā;

33. uzsver, ka vietējās un reģionālās pašvaldības arī vēlētos, lai Eiropas Savienība vairāk pievēršas ES pilsoņu tiesībām, piemēram, tiesībām brīvi izvēlēties dzīvesvietu, darbu un izglītību; šajā ziņā svarīgs ir darbs, ko var veikt reģionālās un vietējās pārvaldes iestādes sadarbībā ar Eiropas iestādēm, lai informētu iedzīvotājus par reālajām iespējām, ko nodrošina brīvas pārvietošanās tiesības, sniedzot viņiem iespēju mācīties vai attīstīt savu profesionālo karjeru citā dalībvalstī;

⁽¹⁰⁾ Londonas Ekonomikas augstskola, *Reflecting on the future of the European Union* ("Pārdomas par Eiropas Savienības nākotni"), 2018. gada marts.

ES politikas nostiprināšana vietējā līmenī ar mērķi uzlabot cilvēku dzīvi

a) Sabiedrības problēmu risināšana vietējā mērogā

34. uzsver, ka ES politikai ir jāsniedz iedzīvotājiem iespēja risināt problēmas, kuras ir svarīgas viņu ikdienā un kuru risinājumi būtu jāpiedāvā visos pārvaldības līmeņos – no Eiropas līdz pat vietējam līmenim;

35. norāda, ka sabiedrības problēmas, ar ko mums nāksies saskarties, būtu jārisina globālā mērogā, tomēr jārikojas arī vietējā līmenī;

36. atgādina, ka pilsētas un reģioni nodrošina iedzīvotāju saikni ar ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem (IAM), ar ES nodrošinātajiem rīkiem atbildot uz iedzīvotāju aicinājumiem rīkoties; 17 IAM netiks sasniegti bez vietējo un reģionālo pašvaldību līdzdalības un koordinācijas ar tām. Tāpēc ir pilnībā jāizmanto visi instrumenti, kuru mērķis ir atbalstīt decentralizētu sadarbību, politikas saskaņotību un teritoriālo pieeju, jo tie mobilizē vietējo un reģionālo pašvaldību un pilsoniskās sabiedrības potenciālu veicināt partnerības un sinerģijas starp visiem pārvaldības līmeņiem.

b) Ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas veicināšana iedzīvotāju labā

37. uzsver, ka joprojām pastāvošo ekonomisko, sociālo un teritoriālo atšķirību mazināšana ir viens no ES nākotnes attīstībai svarīgākajiem uzdevumiem;

38. atgādina, ka sociālā, ekonomiskā un teritoriālā kohēzija ir ES līgumā noteikti mērķi un, lai tos sasniegtu, ir jāpievēršas gan strukturālām, gan jaunām problēmām, jāveicina noturīgas sabiedrības un ekonomikas attīstība un jāizveido satvars globalizācijas iespēju izmantošanai;

39. uzsver Septīto ziņojumu par ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju “Mans reģions, mana Eiropa, mūsu nākotne”, kurā norādīts “cik būtiski svarīga kohēzijas politika ir Eiropai, tās iedzīvotājiem, ekonomikai, kā arī tās pilsētām un reģioniem, un ka ilgtspējīgas ekonomikas izaugsmes saskaņošana ar sociālo progresu, ko palīdz panākt kohēzijas politika, ir tikpat būtiska kā vienmēr”⁽¹¹⁾;

40. aicina pēc 2020. gada veidot spēcīgu kohēzijas politiku visos reģionos, pamatojoties uz Eiropas partnerības, dalītas pārvaldības un daudzlīmeņu pārvaldības principu, kā prasīts #CohesionAlliance deklarācijā;

41. pauž nožēlu par to, ka tikai neliela daļa iedzīvotāju apzinās kohēzijas politikas sniegtos ieguvumus. Tādēļ aicina visos pārvaldības līmeņos veikt saskaņotu darbu, lai vairotu informētību par dažādu ES politikas pasākumu un fondu rezultātiem;

42. uzsver, ka ES pilsētprogramma palīdz risināt problēmas dažādās jomās – no mobilitātes pilsētās līdz gaisa kvalitātei, no aprites ekonomikas līdz migrantu un bēgļu integrācijai. Turklāt uzsver pilsētu un lauku partnerību nozīmi šo problēmu efektīvākā risināšanā. Tā arī palīdz pilsētām un reģioniem veidot teritoriālas inovācijas ekosistēmas un īstenot pārdomātas specializācijas stratēģijas;

43. uzsver, ka vispārējās nozīmes pakalpojumi (SGI) un pakalpojumi ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (SGEI) ir Eiropas sociālā modeļa un sociālās tirgus ekonomikas neatņemama daļa – tie nodrošina, ka ikvienam ir tiesības un iespējas piekļūt pirmās nepieciešamības precēm un kvalitatīviem sabiedriskajiem pakalpojumiem; iestājas par jēdziena SGEI plašāku interpretāciju, kas ietvertu arī jaunus sociālos pakalpojumus, piemēram, bēgļu un migrantu uzņemšanu un integrāciju, sociālos mājokļus, minimālos ienākumus vai digitālo infrastruktūru;

44. aicina Eiropā veidot vairāk pašvaldību, pilsētu un reģionu partnerību, arī īstenojot mērķsadarbību, lai uzņemtos vadošo lomu pasaulē un ieviestu paraugpraksi sabiedrības problēmu risināšanā un jaunāko zinātnes atklājumu izmantošanā;

c) Reakcija uz migrāciju un integrācijas nodrošināšana

45. norāda, ka Eiropas iedzīvotāji uzskata, ka migrācijas problēma ir kritērijs tam, kā solidaritāte izpaužas praksē, bet kopēja izpratne par to, ko solidaritāte nozīmē šajā kontekstā, vēl joprojām ir jāveido; uzsver vietējo un reģionālo pašvaldību nozīmīgo lomu migrantu uzņemšanā un integrēšanā, kā arī atklātu, konstruktīvu un humānu debašu organizēšanā par šiem sensitīvajiem jautājumiem;

⁽¹¹⁾ Eiropas Komisija, Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts, Septītais ziņojums par ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju “Mans reģions, mana Eiropa, mūsu nākotne”, 2017.

46. uzstāj, ka pašvaldības, pilsētas un reģioni ir jāatbalsta, lai tie varētu veikt savus uzdevumus krīzes pārvaldības un ilgtermiņa integrācijas jomā. ES būtu jānodrošina saskaņots migrācijas politikas satvars, kā arī pietiekams un mērķorientēts finansiālais un tehniskais atbalsts, kas papildinātu dalībvalstu sniegto atbalstu, lai veicinātu migrantu integrāciju vietējā līmenī;

47. uzsver, ka migrantu integrācijas politika jāizstrādā, sadarbojoties visiem pārvaldības līmeņiem, un tā jāuztver kā daļa no visaptverošas ES migrācijas politikas un jāatbalsta arī ar piemērotiem finanšu instrumentiem ES līmenī. Lai nodrošinātu labākās izredzes veiksmīgai integrācijai gan migrantu, gan uzņēmējvalsts sabiedrības interesēs, būtu jāņem vērā vairāki faktori, piemēram, migrantu profesionālās prasmes un valodu zināšanas, pastāvošās radniecības saites, viņu vēlmes un iespējamā saziņa ar uzņēmējvalsti pirms ierašanās;

48. norāda, ka visām pilsētām un reģioniem ļoti svarīga ir ES ārējo robežu efektīva un humāna pārvaldība un visaptverošas migrācijas politikas un uz kopējiem augstiem standartiem balstītas ES kopējās patvēruma sistēmas izstrāde, jo īpaši svarīgi tas ir pašvaldībām, pilsētām un reģioniem, kas uzņem bēgļus un atrodas pie robežām, kur vērojams īpaši liels migrantu pieplūdums; uzsver arī to, ka šādā politikā jāiekļauj koordinēta pieeja alternatīvajai aizsardzībai, jauni ceļi likumīgai migrācijai, tostarp cirkulārās migrācijas shēmas, kā arī pasākumi migrācijas ceļoņu un visa veida cilvēktirdzniecības, jo īpaši sievietes un bērnu tirdzniecības seksuālas izmantošanas nolūkā, apkarošanai, un tam visam ir vajadzīga gan jauna politiskā apņemšanās visos līmeņos, gan atbilstīgi līdzekļi;

d) *Sociālo tiesību un piekļuves izglītībai garantēšana un rūpes par kultūras mantojumu*

49. uzsver: iedzīvotāji uzskata, ka ir ļoti svarīgi visās ES politikas jomās un programmās papildus pašreizējām valstu vai reģionu izstrādātajām dzimumu līdztiesības un sociālās aizsardzības sistēmām izvērst ES sociālo dimensiju. Šādas politikas pamats ir LESD 8. un 9. pants, tāpēc to vajadzētu pienācīgi īstenot. RK arī atbalsta sociālā pīlāra īstenošanu, kurā būtiska loma būtu jāpiešķir vietējām un reģionālajām pašvaldībām, un aicina ES līgumos iekļaut sociālā progresa protokolu; vēlas panākt, ka sociālās tiesības tiek pielīdzinātas ekonomiskajām tiesībām; atzinīgi vērtē to, ka Eiropas sociālo tiesību pīlārs iekļauts Eiropas pusgadā. RK arī atbalsta ideju par Eiropas pusgada sociālo rezultātu pārskatu un uzskata, ka ES primārajos tiesību aktos jāiekļauj saistoši sociālie mērķi;

50. uzstāj, ka sociālie ieguldījumi nav jāuztver tikai kā slogs valsts finansēm. Kā atzīts 2017. gada novembrī notikušajā Ģēteborgas samitā, sociālās politikas finansēšanai un sociālo tiesību aizsargāšanai ir acīmredzama Eiropas pievienotā vērtība, kas ir būtiska, lai atjaunotu iedzīvotāju uzticēšanos integrācijas procesam;

51. uzsver, ka izšķirīgi svarīgi ir palīdzēt iedzīvotājiem piekļūt vietējiem, taisnīgiem darba tirgiem, lai novērstu bezdarbu, īstenojot īpašus pasākumus ar mērķi palīdzēt tām grupām, kuras bezdarbs skāris vairāk; paredz izstrādāt plānu par sociālo mērķu iekļaušanu tālredzīgā sociālās politikas rīcības programmā, kurā būtu noteikti konkrēti pasākumi un konkrētas turpmākās likumdošanas darbības saistībā ar ieguldījumiem cilvēkos, prasmēs, zināšanās, sociālajā aizsardzībā un iekļaušanā;

52. aicina Eiropas Savienību pilnībā apņemties veicināt sievietes un vīriešu līdztiesību un jo īpaši novērst un izskaust vardarbību pret sievietēm – vispārēju, strukturālu un daudzdimensionālu problēmu, kas rada neparedzamas personīgās, sociālās un ekonomikas izmaksas;

53. pauž pārliecību, ka ir ļoti svarīgi ieguldīt jauniešos, un aicina ES atbalstīt vietējās un reģionālās pašvaldības prasmju un izglītības vajadzību apmierināšanā; aicina veidot jaunu "Prasmju un izglītības aliansi", kuras mērķis būtu palielināt publiskos ieguldījumus izglītībā, veicināt mobilitāti (*Erasmus+*), sekmēt starpreģionu sadarbību, jo īpaši pārrobežu reģionos, un veicināt apmaiņas braucienus ne tikai profesionālajā, bet arī kultūras jomā;

54. saskaņā ar subsidiaritātes un proporcionālātes principiem aicina iesaistīt reģionālās valdības tādu instrumentu pārvaldībā kā Eiropas Sociālais fonds un fondi, kas atbalsta Garantijas jauniešiem piemērošanu, jo bieži vien reģionālā līmenī tiek īstenota aktīva nodarbinātības politika, tostarp sociālās inovācijas un līdztiesības politika;

55. uzsver, ka izglītības jomā ir būtiski iekļaut mācību programmās dažādus elementus, kas eiropiešiem ir kopīgi dažādās jomās, piemēram, vēsturē, kultūrā, mantojumā vai pašu Eiropas integrācijas projektu. Turklāt jebkurā gadījumā norāda, cik svarīgi ir skolēnu vidū veikt Eiropas projekta popularizēšanas darbu, kuru parasti veic reģionālās un vietējās pašvaldības;

56. atgādina, ka kultūras mantojuma dažādie veidi ir vērtīgs Eiropas resurss: tas ir instruments, kas var radīt lielu sviras efektu, lai ES veidotu ilgtspējīgākus un saliedētākus reģionus, un var stiprināt reģionu un visas Eiropas identitāti, tāpēc tas jo īpaši atbilst Eiropas moto "Vienoti daudzveidībā";

57. Uzsver, ka tūrisms un radošās nozares var reģionu kultūras mantojumu izmantot, lai nodrošinātu iespēju radīt darbvietas un plašāku ekonomisko ietekmi, tostarp ar inovāciju un pārdomātas specializācijas stratēģijām.

58. uzsver, ka Eiropas Savienībai ir jāveicina un jāpopularizē tās valodu un kultūru daudzveidība, jāsekmē zināšanas par tām, jāveicina inovācija un starpreģionu sadarbība visās kultūras jomās, kā arī jauni uzņēmējdarbības modeļi kultūras un radošajās nozarēs;

e) *Atbalsts pētniecībai, inovācijai un digitalizācijai*

59. uzskata, ka Eiropas finansējuma programmas, kas vērstas uz pētniecību, inovāciju, apmaiņu, partnerību un mobilitāti un ir pieejamas viedās pilsētās, var nodrošināt labākus pakalpojumus iedzīvotājiem un tādējādi uzlabot viņu dzīves kvalitāti, un uzsver, ka arī kohēzijas politika un kopējā lauksaimniecības politika ar pētniecības un inovācijas palīdzību var iegūt dinamiku un orientāciju uz nākotni;

60. aicina vairot inovāciju publiskajā sektorā un uzņēmumos, šajā nolūkā cita starpā izmantojot tādas iniciatīvas kā "Zinātne reģionos", kuru ietvaros politiķi un zinātnieki apspriež pierādījumos balstītu lēmumu pieņemšanu, kas ļauj eiropiešiem piedalīties savas nākotnes veidošanā;

61. uzsver, ka digitalizācija un e-pārvaldība nodrošina atbalstu vietējām pārvaldes iestādēm. Iedzīvotāji un uzņēmēji novērtē Eiropas pievienoto vērtību, ko sniedz šādi ieguldījumi, kuri bieži tiek veikti pārrobežu vai starpreģionu sadarbības ietvaros (piemēram, "Platjosla visiem"), jo tie uzlabo vietējās ekonomikas noturību un palīdz paaugstināt dzīves kvalitāti vietējā un reģionālajā līmenī;

62. uzsver, ka pilsētas ir gan fiziska, gan digitāla vide, kurā cilvēki var tikties, iepazīt jaunas idejas, izziņāt jaunas iespējas, inovatīvi plānot nākotni un uzzināt, kā sabiedrība mainās un kā izmaiņas ietekmē iedzīvotājus. Tādējādi pilsētas var paātrināt procesu, kura rezultātā vietējās kopienas visā Eiropā kļūs digitāli savienotas;

63. šajā saistībā atgādina, ka digitalizācija ir jauns kohēzijas instruments un efektīvs instruments, kas palīdz risināt demogrāfijas problēmu: attāliem rajoniem un lauku apgabaliem, kā arī tālākajiem reģioniem jānodrošina pastāvīgs savienojums, un tiem raksturīgie trūkumi jāpārvērš ieguvumos atbilstoši teritoriālās kohēzijas principam. ES un vietējo struktūru atbalstīti inovācijas centri, "dzīvās laboratorijas", ražošanas laboratorijas, dizaina studijas, bibliotēkas, biznesa inkubatori un inovācijas nometnes stimulē vietējo ekonomiku un atvieglo ieinteresēto personu piekļuvi digitālajām tehnoloģijām;

f) *Atbalsts lauku teritoriju attīstībai, kopējās lauksaimniecības politikas nostiprināšana un vietējās ražošanas veicināšana*

64. atgādina, ka 91 % ES teritorijas ir lauku un vidēji apdzīvoti apgabali, kuros mitinās 60 % ES iedzīvotāju, kā arī atgādina, ka lauku teritoriju attīstība būtiski atpaliek no pilsētu attīstības un ka lauku teritorijās pamestības sajūta raisa arvien lielāku eirosepticismu; tādēļ uzskata, ka gan kopējai lauksaimniecības politikai, gan kohēzijas politikai joprojām jādarbojas kā solidaritātē balstītiem instrumentiem, lai sekmētu ilgtspējīgas un inovatīvas lauksaimniecības un lauku attīstības atjaunošanos; uzsver, ka lauku teritorijas ir jāņem vērā visās ES politikas jomās;

65. starpreģionu sadarbība var būt svarīgs aspekts pārdomātas specializācijas stratēģiju optimizācijā, radot sinerģiju un maksimāli palielinot kopējo inovācijas centienu efektivitāti;

66. uzsver: veidam, kā tiek ražota un patērēta pārtika, ir milzīga vietēja un globāla mēroga ietekme, kas skar ne tikai iedzīvotāju labklājību, vidi, bioloģisko daudzveidību un klimatu, bet arī cilvēku veselību un ekonomiku; aicina attīstīt un stimulēt vietējos tirgus un īsas pārtikas piegādes ķēdes, kas ir pārtikas sistēmas, kurām piemīt īpaša vietējā dimensija, un aicina veicināt augstas kvalitātes Eiropas ražojumus;

67. uzskata, ka līdzekļu samazinājumi KLP otrajā pilārā ir nesamērīgi, un pauž bažas, ka šis pasākums varētu kaitēt lauku apvidiem un Eiropas Komisijas izvirzītajam mērķim stiprināt vides un dabas aizsardzību, kā arī ES klimata un resursu aizsardzības mērķiem;

g) Ilgtspēja, vides aizsardzība un cīņa pret klimata pārmaiņām

68. norāda, ka iedzīvotāji sagaida pasaules un vietējā mēroga rīcību cīņā pret klimata pārmaiņām un energoefektivitātes veicināšanu. Tāpēc visos ES politikas virzienos būtu jāiekļauj ilgtspējas aspekti, jo īpaši saistībā ar siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu, energoefektivitāti, tīrāku mobilitāti, atjaunojamo energoresursu enerģijas ražošanu, oglekļa dioksīda piesaistītājsistēmām un ilgtspējīgu ražošanu un patēriņu. RK aicina ES nodrošināt skaidru tiesisko un politisko regulējumu, saskaņā ar kuru pilsētas un reģioni var attīstīt savas iniciatīvas virzībai uz Parīzes nolīguma mērķu sasniegšanu;

69. atgādina, ka Parīzes nolīguma mērķu sasniegšanā liela nozīme ir globālajam Pilsētas mēru paktam klimata un enerģētikas jomā un augšupējām īstenošanas iniciatīvām, un aicina ES atbalstīt vietējā līmenī noteiktu devumu ieviešanu attiecībā uz CO₂ emisiju samazināšanu; uzskata, ka visos ES politikas virzienos atbilstīgi ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem un citām ES starptautiskajām saistībām tādēļ būtu jāiekļauj ilgtspējas un vides aizsardzības aspekti;

70. uzsver, ka ir jāpanāk lielāka sinerģija starp tīkliem, projektiem un nolīgumiem, kuru mērķis ir risināt klimata pārmaiņu jautājumu, un tādiem tīkliem, projektiem un nolīgumiem, kas saistīti ar izturību pret katastrofām, kā, piemēram, Sendai pamatprogramma;

h) Sadarbība ar partneriem ārpus ES kā atbalsts stabilitātei un attīstībai

71. atgādina, ka vietējo un reģionālo pašvaldību iesaistei pārrobežu sadarbībā un pilsētu diplomātijas pasākumos ārpus ES, jo īpaši paplašināšanās procesā un ES kaimiņreģionos, ir izšķiroša nozīme, lai sekmētu vietējā līmeņa demokrātiju, ilgtspējīgu attīstību un stabilitāti;

72. atgādina, ka vietējām pašvaldībām ir svarīga loma iedzīvotāju drošības garantēšanā, nepieļaujot vardarbīgu radikālizāciju un aizsargājot sabiedriskas vietas. Tā kā noziedzība un terorisms ir transnacionālas pārrobežu parādības, iedzīvotājiem un vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir jāsadarbojas, un par labu nāks pievienotā vērtība, ko rada ES rīcība kopīgos projektos;

73. atgādina RK nostāju, ka pirms jebkura tirdzniecības liberalizācijas nolīgumu priekšlikuma ir jāiesniedz teritoriālās ietekmes novērtējums. Atkārtoti uzsver arī to, ka valsts un vietējā līmenī būtu jāievieš mehānismi, kas nodrošina piekļuvi attiecīgai informācijai par tirdzniecības politiku. Turklāt tirdzniecības sarunas būtu jāpapildina ar oficiālu un iesaistošu dialogu starp atbildīgajām valsts iestādēm un vietējām un reģionālajām pašvaldībām. Tas ir svarīgi jo īpaši tad, ja tirdzniecības sarunas aptver arī jomas, kurās kompetences tiek dalītas ar dalībvalstīm, jo šajos gadījumos vietējā un reģionālā līmeņa kompetences tiek skartas visbiežāk;

Nepieciešamās rīcības brīvības nodrošināšana pilsētām un reģioniem: tāds ES budžets laikposmam pēc 2020. gada, kas atbilst mērķiem un paredz pasākumu un ieguldījumu elastīgumu

74. uzsver, ka daudzgadu finanšu shēmai (DFS) jāatbilst ES prioritātēm un mērķiem, lai tiktu izpildīti Līgumā noteiktie pienākumi un papildītas ES iedzīvotāju gaidas; iestājas par to, lai DFS budžets atbilstu 1,3 % no ES 27 dalībvalstu nacionālā kopienākuma (NKI);

75. norāda, ka ES budžetu nevajadzētu uztvert kā kompromisu starp neto maksātājvalstīm un neto saņēmējvalstīm, bet gan kā kopīgu rīku, kas ļauj sasniegt kopīgos mērķus, nodrošinot pievienoto vērtību visā Eiropā. Tādēļ piekrīt Komisijas secinājumam, ka DFS sniedz ieguvumus visiem, jo kopējā tirgus, drošības un kohēzijas pozitīvie rezultāti atsvēr individuālo finansiālo ieguldījumu ES;

76. uzsver, ka ES nākotne ir atkarīga no vērienīga un efektīva ES budžeta, kas veidots saskaņā ar principu, ka, uzticot ES papildu uzdevumus, ir arī jānodrošina papildu resursi un pakāpeniski jālikvidē valstu iemaksu atlaides;

77. norāda, ka ES budžeta jebkāda atjaunota centralizācija, jo īpaši dalītās pārvaldības programmu un teritoriālās pieejas vājināšana, varētu apdraudēt kohēziju Savienībā, un no tās ir jāizvairās;

78. atgādina, ka sabiedrisko pakalpojumu kvalitāte ir svarīgs faktors, kas ietekmē uzticēšanos iestādēm, jo iedzīvotāji vērtē valdību, pamatojoties uz savu pieredzi šo pakalpojumu saņemšanā; ņemot vērā, ka vairāk nekā trešdaļa visu publisko izdevumu un vairāk nekā puse publisko ieguldījumu tiek īstenoti vietējā līmenī, uzsver, ka publisko ieguldījumu apjoms ES joprojām ir pārāk mazs, lai nodrošinātu pienācīgu sabiedrisko infrastruktūru un pakalpojumus. Tāpēc publisko ieguldījumu nepietiekamības novēršana ir ļoti svarīgs uzdevums;

79. uzsver, ka desmit gadus pēc finanšu krīzes, kas ir ievērojami mazinājusi vietējo un reģionālo pašvaldību publiskās investīcijas, ir jāuzlabo to spēja veikt ieguldījumus, nodrošinot tām nepieciešamo nodokļu vidi, kas atbalsta publiskos ieguldījumus, un veicinot vietējos risinājumus; šajā nolūkā jānostiprina partnerībā balstītas dalītās pārvaldības un daudzlīmeņu pārvaldības princips un jāizslēdz ar ES programmām saistītais publiskais līdzfinansējums no parāda aprēķinu kategorijas Stabilitātes un izaugsmes pakta kontekstā;

Augšupēja pieeja Savienības attīstīšanā: turpmākā virzība uz demokrātisku ES atjaunotni ir iespējama, ja iesaistās iedzīvotāji

a) Ietekmīgi ES pasākumi: pareizie pasākumi jāveic pareizajā līmenī

80. pauž stingru pārliecību, ka centienos tuvināt Eiropas Savienību tās iedzīvotājiem ārkārtīgi liela nozīme ir subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa pareizai piemērošanai; atgādina, ka ir svarīgi lēmumus pieņemt iedzīvotājiem vistuvākajā līmenī, un uzsver, ka Eiropas Savienībā ir nepieciešama pilnīgi atbildīga un pārredzama lēmumu pieņemšanas sistēma, kas nodrošina, ka iedzīvotāji var skaidri atpazīt, kurš ir politiski atbildīgs par pieņemtajiem lēmumiem ⁽¹²⁾;

81. uzsver, ka kopīgā atbildība un ciešā saikne starp daudzlīmeņu pārvaldības principu un subsidiaritātes principu ir patiesi demokrātiskas Eiropas Savienības svarīgi elementi;

82. uzsver, ka subsidiaritātes principa saskaņotai piemērošanai nākotnē ir jābūt ES pamatprincipam. Tas nozīmē "vairāk Eiropas, kad tā vairāk vajadzīga" un "mazāk Eiropas, kad tā mazāk vajadzīga", un tas palīdzēs virzīties uz efektīvāku un veiksmīgāk funkcionējošu Eiropas Savienību. Diskusijās par Eiropas nākotni jūtāmā vienīgā vēlme aizsargāt dalībvalstu intereses pret ES iejaukšanos ir neproduktīva. Komiteja apzinās savus subsidiaritātes principa sargātājas pienākumus un uzskata, ka subsidiaritātes princips politikas veidošanā un īstenošanā būtu jāuztver kā dinamiska politiskā un juridiskā koncepcija, kuras mērķis ir nodrošināt, ka piemērotākajos līmeņos īstajā laikā tiek veikti pareizie pasākumi, kas vislabāk kalpo iedzīvotāju interesēm; ir vēlreiz guvusi apstiprinājumu šai pārliecībai Subsidiaritātes un proporcionalitātes jautājumu darba grupas galīgajā ziņojumā, kurā uzsērta jauna "aktīvās subsidiaritātes" izpratne; Komiteja centīsies īstenot minētās darba grupas ieteikumus ciešā sadarbībā ar pārējām ES iestādēm, valstu parlamentiem, kā arī vietējām un reģionālajām pašvaldībām visā Savienībā;

83. atkārtoti aicina nostiprināt daudzlīmeņu pārvaldības un partnerības principus iestāžu rīcības kodeksā un tos īstenot, kā arī tos atspoguļot iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu. Papildus kohēzijas politikai daudzlīmeņu pārvaldība būtu jāpiemēro visos likumdošanas un regulatīvajos pasākumos tajās politikas jomās, kurām ir reģionāla ietekme ⁽¹³⁾;

⁽¹²⁾ RK rezolūcija par Eiropas Komisijas "Balto grāmatu par Eiropas nākotni. Pārdomas un scenāriji attiecībā uz ES-27 līdz 2025. gadam" (2017/C 306/01).

⁽¹³⁾ RK atzinums par tematu "Pārdomu dokuments par ES finanšu nākotni" (COR-2017-03718), ziņotājs Marek Woźniak.

84. uzskata, ka ir būtiski cīnīties pret centralizācijas tendencēm un atbalstīt piemērotu, efektīvu vietējo risinājumu izstrādi, jo īpaši turpmākajā kohēzijas politikā, kas būtu pārvaldības pieejas paraugs arī citām politikas jomām;

85. iesaka papildus attīstīt pašreizējos teritoriālās ietekmes novērtējumus (TIN), lai panāktu efektīvu atgriezenisko saikni, ņemot vērā ES reģionu daudzveidību un to, cik atšķirīgi ES politika ietekmē dažādas vietējās un reģionālās pašvaldības;

b) Reģionu un pilsētu iesaistīšana: Eiropas demokrātijas atjaunošana, uzlabojot līdzatbildību un rezultativitāti

86. uzsver, ka ES politikā jāparedz iespēja iedzīvotājiem proaktīvi rīkoties attiecībā uz jautājumiem, kas ir svarīgi viņu ikdienā. Cilvēki vēlas vietēja līmeņa risinājumus, lielāku iesaisti problēmu noteikšanā un palīdzību to risināšanā. Šī uz iedzīvotājiem orientētā un iedzīvotāju virzītā pieeja var atrisināt daudzas vietējās problēmas un parādīt ES nozīmi cilvēku dzīvē; tā arī paredz, ka ES politika jāorientē uz pilsētu un reģionu ietekmes palielināšanu, iesaistot iedzīvotājus publiskā un privātā sektora un indivīdu partnerībās;

87. uzsver, ka vietējās un reģionālās pašvaldības rada ES politikas pievienoto vērtību – tās darbojas kā laboratorijas, kuras attīsta un ievieš jaunus sabiedrības inovāciju veidus, solidaritāti un iekļaujošu politiku, ko iedzīvotāji sagaida no Eiropas Savienības;

88. norāda, ka tas nozīmē arī to, ka ne visas iedzīvotāju problēmas var atrisināt, paredzot sāki izstrādātus noteikumus ES tiesību aktos. Subsidiaritātes princips attiecas ne tikai uz to, cik tālu sniedzas ES juridiskās iespējas pieņemt tiesību aktus, bet arī uz to, cik šie risinājumi ir lietderīgi iedzīvotājiem. Ja iedzīvotāji redzēs, ka ES piedāvā risinājumus, kas viņu ikdienas dzīvē nav efektīvi, tas tikai palielinās pretestību pret ES;

89. ir pārliecināta: lai nodrošinātu iekļaujošu, pārredzamu, demokrātisku un efektīvu lēmumu pieņemšanu, ES institucionālajai sistēmai joprojām vajadzēs attīstīties, un tā būs jāpielāgo jauniem uzdevumiem; uzsver, ka lielākā mērā jāatzīst RK pārstāvēto vietējo un reģionālo pašvaldību loma gan ES lietu ikdienas pārvaldībā, gan turpmāk pielāgojot ES Līgumus, saskaņā ar kuriem RK vajadzētu būt pilntiesīgi pārstāvētai visos turpmākajos konventos;

90. pauž stingru pārliecību, ka Eiropas pusgada kontekstā jāatzīst vietējā un reģionālā dimensija un ka vietējās un reģionālās pašvaldības tāpēc būtu jau no sākuma jāiesaista gada izaugsmes pētījuma sagatavošanā, kā arī valstu ziņojumu un valstu reformu programmu sagatavošanā; uzskata, ka šajā saistībā makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras (MNNP) rezultātu pārskats būtu jāpapildina ar reģionāliem rādītājiem, kas palīdzētu stiprināt un uzturēt ES pusgada procesa reģionālo dimensiju;

91. uzskata, ka ES un jo īpaši ekonomiskās un monetārās savienības demokrātiskā leģitimitāte jānostiprina, ES lēmumu pieņemšanā balstoties uz sociālā progresa un vienlīdzīgu iespēju principiem, lai nodarbinātība un sociālās normas netiktu uzskatītas tikai par makroekonomiskās pielāgošanās procesa mazsvarīgāku elementu;

92. uzskata, ka reģionu un reģionālo parlamentu labāka iesaistīšana ES lēmumu pieņemšanas procesā varētu uzlabot demokrātisku kontroli un pārskatatbildību;

c) Iedzīvotāju līdzdalības ES politikā veicināšana un pastāvīga dialoga ar iedzīvotājiem kopīga veidošana pēc 2019. gada

93. atgādina arī to, ka ES iegūs lielāku uzticību un uzticēšanos tikai tad, ja un kad tā sasniegs savus mērķus un ja iedzīvotāji saņems saprotamākus skaidrojumus attiecībā uz Eiropas pievienoto vērtību un pamatojumu un nepieciešamajiem kompromisiem, uz ko balstās ES lēmumi. Tādēļ RK prasa daudz aktīvāk atbalstīt daudzvalodīgos Eiropas plašsaziņas līdzekļus un informācijas formātus, tostarp viegli saprotamus vēstījumus, izstrādāt un ieviest dažādiem izglītības līmeņiem paredzētus Eiropas pilsoniskās izglītības moduļus, kā arī būtiski palielināt atbalstu iedzīvotāju savstarpējiem kontaktiem pāri Eiropas robežām (izglītības un profesionālie apmaiņas mehānismi, mērķsadarbības programmas utt.);

94. uzsver, ka būtu jāstiprina līdzdalības instrumenti, piemēram, Eiropas pilsoņu iniciatīva⁽¹⁴⁾; kā papildu instruments pārstāvības demokrātijas esošajām struktūrām ES līmenī, kā arī citiem inovatīviem elementiem, kas paredzēti, lai sekmētu iesaistošu lēmumu pieņemšanu un pastāvīgu dialogu, EPI var palīdzēt mobilizēt iedzīvotājus kopīgam mērķim, izcelt svarīgu politisku jautājumu Eiropas dimensiju un sekmēt Eiropas mēroga debašu un atbilstīgas sabiedriskās domas veidošanos;
95. aicina RK locekļus turpināt sadarbību ar iedzīvotājiem un uz klausīt viņus, piedaloties vietējos pasākumos, sanāksmēs, kas notiek pašvaldībās, un dialogos ar iedzīvotājiem, lai sasniegtu katru reģionu ES 27 dalībvalstīs, un aicina pārējās iestādes pievienoties šim darbam; šajā saistībā uzsver mērķi līdz 2019. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām organizēt pilsoņu dialogus visos ES reģionos un rosina Komitejas locekļus organizēt savu vietējo vai reģionālo asambleju īpašas sesijas kopā ar vietējiem iedzīvotājiem un viņu apvienībām, lai apkopotu atbildes uz Reģionu komitejas, kā arī Eiropas Komisijas aptaujā par Eiropas nākotni iekļautajiem jautājumiem; uzsver, cik svarīga nozīme ir decentralizētai komunikācijai par ES politiku un tās pamatā esošo politisko izvēli, kā arī to, ka ES iestādēm ir jāatbalsta vietējā un reģionālā līmeņa centieni un ierosmes šajā virzienā;
96. uzsver, ka, apspriežoties ar iedzīvotājiem, būtu jāuzrunā arī tie iedzīvotāji, kuri nereti tiek ignorēti vai nav ieinteresēti apspriešanas procesā; ir svarīgi nodrošināt patiesi iekļaujošu un reprezentatīvu dialogu ar iedzīvotājiem, lai izvairītos no tā, ka diskusijās izsakās tikai tie, kuri jau ir vismobilizētākie par vai pret ES vai konkrētu politisku jautājumu;
97. norāda, ka komunikācija un pastāvīgs dialogs ar iedzīvotājiem ir būtiski jebkurā politiskajā sistēmā, tāpēc tiem ir ļoti liela nozīme ES demokrātiskās leģitimitātes palielināšanā un Eiropas tuvināšanā tās iedzīvotājiem;
98. šajā saistībā atgādina, ka saziņa ar iedzīvotājiem nedrīkst aprobežoties ar laika posmu līdz Eiropas Parlamenta vēlēšanām;
99. aņņemas līdz 2019. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām piedāvāt metodiku pastāvīgai un strukturētai sistēmai, kas nodrošinātu dialogu starp iedzīvotājiem un ES politiķiem un iestādēm, ar RK starpniecību iesaistot vietējās un reģionālās pašvaldības un balstoties uz pārredzamu procesu iedzīvotāju sniegtās informācijas apkopošanā, nodrošinot telpas un informāciju iedzīvotājiem vissvarīgāko jautājumu apzināšanai un apspriešanai, tādējādi dodot iespēju ar rezultātiem bagātināt ES politikas veidošanu un nodrošināt pienācīgu atgriezenisko informāciju par iedzīvotāju sniegtā ieguldījuma ietekmi;
100. pauž pārliecību, ka atgriezeniskās saiknes sniegšana iedzīvotājiem nodrošina, ka RK locekļu politiskais darbs var stiprināt saikni ar vietējo sabiedrību un palielināt iedzīvotāju uzticēšanos ES politikai.

Briselē, 2018. gada 9. oktobrī

*Eiropas Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽¹⁴⁾ RK atzinums par tematu "Eiropas pilsoņu iniciatīva" (COR-2017-04989), ziņotājs *Luc Van den Brande*.